

EL CINGLE

PERIÒDIC MENSUAL

PUBLICAT PEL "CENTRE EXCURSIONISTA DE GRANOLLERS"

Hostatje social : Sant Roc, 3, 1.er PREU: 10 CÈNTS. Redacció i Administració : Palma, 1

Sotscripció trimestral, 0'90 ptas.

LES CASTANYERES

Aquestes missatjeres de l'hivern que amb llurs petits fongs se posen en els llocs cèntrics de la vila, oferint al viantant la seva petita mercaderia boi i remenant-la amb aquella cullarassa foradada i fent espurnejar les rojes brases, ja son aquí, en els mateixos llocs de l'any passat.

Aixó vol dir que ja s'han acabat les nits clares i serenes, sense que un alé's mogui d'una quietut sofocant de l'estiu; que ja no hi han fulles verdes als arbres i que ja ha arribat, arrupit de fret, el pare Hivern d'alé glaçada.

Quan el fum del seu foc s'escampa pels carrers contonentse amb la boira baixa de moltes nits d'hivern, ¿no es veritat que sentiu fret i vos sentiu esperonats pel desitj d'arribar ben prompte vora d'un foc que vos retorni la sang als membres, i que sentiu enveja de les castanyeres que semblen no sentir els rigors de l'hora, car molt patriarcalment remouen les castanyes que escaldufades sorollosament esclaten llençant espurnes de foc ...?

Jo, pobre mí, no se perquè les castanyeres sols surten

a l'hivern; no se perque esperen l'arribada dels primers frets per a instal·lar el seu petit comerç. ¿Que no veuen que fa molta recansa treuerers la ma de la butxaca per a allargar l'import de la compra...?

SILEX

Trescant per les serres vallesanes del Montseny

Excursió realitzada el dia 22 d'Octubre
pels companys Comas, Grané i Sala

A les 7 i mitja arribarem a la vila de La Garriga. Tenen molta propietat les aigües cloruradosódiques termals d'aquesta població. La seva Esglesia té la fatxada d'estil xurrigueresc ensemps que en l'interior tot es modern.

Emprenguerem la ruta per la via del Nort, fins a la font de l'Enrebiada, on agafarem un regular camí de matxos, que'ns portà a l'Ermita de Sant Sebastià; essent barrada llur porta, no poguerem visitar l'esmentada Ermita, empró, malgrat aixó, endevinarem per el seu absis una transacció de l'estil romànic. Seguirem el mateix camí fins a can Valls, gran masia, i on el camí bifurca en tres, i emprenent per el de l'esquerra arribarem a un petit planell desde quin fruiem d'un bonic panorama envers les agrestes rogues de les serralades de Bertí, les vessants de les carenes d'en Bosc i el turó de Tagamanent, que semblava talment, el fort fronterís de la comarca vallesana amb la plana de Vic.

La quietut mística de la montanya, ens brindava a voltes, a restar quietes per a oír amatents el dolç murmureig, que'ns assedegaba d'una plaenta poesia, quant a nostres sentits arribava confusament,

el tritllejar de l'esquella del bou que pasturava per aquelles abruptes serres; el bel de la tímida ovella que peixia atrevida per les vessants peril·losos; el cant armoniós dels aucells que saltironaven alegres per el fullam de la pineda i a voltes, les campanes sonores d'aquelles ermites que aviven la fé a n'els camparols, arrivava llur só, fins a nostre esprit, assedegat de dolça melangia.

Després de passar per els espedats de les carenes d'en Bosc, el plá d'en Mojó i can Bellver, a les 12 i mitja, arrivarem a Tagamanent, desde'ont fruiem d'un panorama imponent, magestuós, malgrat la calitja, que confonia barroerament la silueta del paisatje. M'escuso de definir aquest panorama, car, en nostre primer nombre va fer ho bellament l'amic Sarroca, i are anotaré qualques notes d'aquella tradicional Esglesia. que s'alsa al bell dessobre del turó, aplegadas en el saber de l'erudició camperola.

Aquesta Esglesia forma la parroquia de Santa. María de Tagamanent. Es molt sencilla, amb son portal romanic, d'arcs cintrats en la fatxada i estranyes aplicacions de ferro en la seva porta.

Segons la tradició del país, i quina está expressada en els baixos relleus de l'altar major, referint-la també el P. Camús en la seva obra titulada *Jardin de Maria*, es de que la Providencia se valgué d'un bou que mancava cada dissapte a la nit a n'el pastor de can Bellvé, veientlo l'endemá pasturant amb els altres sens saber d'ont havia eixit. La coincidencia de que fos cada dissapte, i sempre el mateix bou l'esgarriat, es lo que feu sospitar a la gent i al Rector, de que algún misteri inclouia l'esmentada circumstancia, i espiant el camí del bou, veieren com se parava devant d'una balma, ovirant allí dintre una imatje de la Verge que malgrat el lloc humit que's trovava, se conservava encar sens senyals de consumir-se.

Allavors, qu'era per allí el segle XIII, bastiren en l'enlairat cim

una Esglesia, ont s'hi veneraria l'imatge trobada tant miraculosament. Dins l'Esglesia s'hi guarden també, qualques objectes de valua arqueològica.

Després de dinar, descendirem vers la carretera de Ribas, en quina arriivarem, després d'una accidentada devallada, el temps just, per a esguardar com el tren s'escolia per aquelles dugues ratlles de ferro tant macisses.

Era ben fosc quant ens dirigirem vers La Garriga, després de passar per el Figaró trescant en aquesta ruta, dominats d'un esprit encongit, al ovirar la magestusitat de les montanyes al ésser emmantellades per la boira concirosa de la nit.

El tren que arriba a les 8 i quart, posá final a una tant aprofitada jornada.

JOSEP SALA.

L'Excursionisme

Com diu molt be en Joan Santamaria Monné, en son bell parlament en l'opertura de curs 1916-17, del "Centre Excursionista de Terrassa", *a l'excursionisme devem tot lo que avui som*. I efectivament aixis es, perque, qui ha reviscolat el caràcter personal de la nostra terra, sinó aquells que deambulant per ella han aplegat les seves costums populars i originals ...? Si Catalunya, (I dic Catalunya com diria Galicia, si'm referís a l'excursionisme gallec) te característics personals que la separen dels demás pobles, qui aqueixes originalitats hauria esbrinat, a no ésser aquells que en el esclat de la seva vida, aplegaren llurs estudis sots el titol de *folk-lore*...?

Jo no vull pas dir que per a ésser excursionistes devem ésser historiaires, però si vull dir amb veu ben forta malgrat aixordi els sentits dels incréduls, que'l nostre deport es l'únic que enclou, Cultura, Moralitat, Amor, Fé i Patria, ansemps que simbolitza els sentiments purs de la Juventut. La Cultura, quasi em podria excusar

fins de sintetitzar llur relació, doncs es ben evident que al esplaiar-se davant d'un monument arqueològic s'entra de plé dins la Ciència, o al igual que al conèixer els accidents de la terra, tals com rius, montanyes, etc. se veu l'intima relació de totes les ciències amb l'excursionisme.

La Moralitat; es indiscutible, que anant per les montanyes, se fuig del vici i l'imundícia de la ciutat

L'Amor. Jo no se com especificar aquesta relació malgrat veure-la tant intimament lligada. Al caminar per la muntanya i al esguardar la vida senzilla dels seus habitants, jo no se si hus passa que vos senti invadits d'un sentiment benèvol envers aquella senzillesa que arreu s'endevina. No se vos enlaira la fantasia quan en una nit fosca entrant en la rónega masia i al contemplar el jaio contant a la mainada la rondalla de frescos mots, eixits d'uns demacrats llavis, ensemps que en la llar espurnejan les flames d'un foc ardent...?

Al ovirar la Naturalesa tant mirífica i grandiosa qui es el que capint llur transcendència no arriba a pensar en un Ser Omnipotent que l'ha creada...? Qui al contemplar tantes ermites escampades a plena Natura no arriba a sentir la Fé...?

I la Patria, tantes vegades s'ha dit, que ni tant sols val la pena de que's repeteixi, que's tant lligada que's confonen els amors a l'excursionisme i a la Patria.

I are perdoneu les incoerències d'aquest article, ensemps que jo mateix no m'esplico quina raó substancial, pot allunyar a la joventut granollerina, d'aquesta idealitat i que permanesca impassible davant les belleses que atressora aquest Vallés que ens envolta com gemada corona de flors.

ALI-IG.

DE NOSTRES COL LABORADORES

La Mestra

Al retornar a casa d'una magnífica excursió pel Mont-Lladre (Italia) i al passar per un xamós poblet de quatre cases escampades, anomenat Rudalza (Rudesa) sentirem que'l silenci solemne d'aquell lloc tant desert, tant trist i fret s'interrom-

pl per una feble veueta que dolça i cadenciosa ressonava pel rocam d'aquell feréstec paisatge entonant melinçonicament la següent estrofa:

Vola, vola, polloncino,
vola, vola a la ventura
mi porteri la notícia
de il regno di la luna.

Callà la veu i quasi seguidament armonioses veus infantils varen repetir la senzilla estrofa amb sons tant dolços i purs que omplenaven el cor de tendresa.

Desitjoses de conèixer els cantaires que en aquell solitari lloc alsaven la veu, adressarem nostres passos vers el lloc d'on provenien les veus i al poc rato ovi-rarem una petita i rústega caseta. Per la porta mitj oberta esguardarem a un grop de nois i noies del qual en sobressortia una gentil i senzilla senyoreta talment com si fós una rosa oberta i regalada entremitj d'un ram de poncelles.

Afanosa, sorti a la nostra encontra i ens feu llur presentació: «La mestra».

— ¡La mestral

A aquesta nostra exclamació que espontaniament ens sorti a arrán dels llavis, replicà amb les següents sublims paraules: Sí; soc la mestra. ¿Perque, no? El nostre egoïsme ha d'ésser tant gran, que per por a la soletat i al aburriment ha-rem de deixar sense coneixements a aquestes criatures que com nosaltres tenen dret a l'educació?

Després d'aquestes encoratjadores paraules, sempre somrient ens convidà a visitar l'escola. Era aquesta una regular habitació moblada per una taula, un parell de bancs, una modesta llibreria i dos o tres mapes penjats per les parets. Per explicar tota la sublim bellesa que totes aquelles coses significaven, se necessita una ploma mes experta i una ànima mes idealitzadora que la meua.

*
* *

El sol morí languidament per sobre la propera montanya; les roques acarona-des pels últims petons de l'astre rei projectaven ombres misterioses i per les es-cletxes del rocam, fils lluent d'aigua cristalina lliscaven amansits seguint igual carrera. I nosaltres pensant amb aquella abnegada criatura, que per amor a la cultura se sacrificava lluny de la seva família, no gosàvem parlar essent nostre silenci un homenatge a tan admirable comportament.

LIBIA PRATGINESTÓS.

RATLLES POÈTIQUES

Amb la Fulleraca

Aquella nineta
 que vaig veure un dia
 radiant d'hermosura,
 i plé tot son rostre de gran melangia,
 no la veuré mes.
 La nineta aquella
 que jo tan volia,

que'm va trencá'l cor,
 que somniava ab ella i que era ma guía,
 m'ha dat l'últim bes.
 ¡Oh tardor, que'ns deixes
 plorosos els ulls...!
 !Amb la fulleraca
 t'emportes la vida dels éssers volguts!

P. MORENO

Ràpida

El cel cobert de núvols priva el pas dels benefactors raigs de l'astre rei que per aquella hora deu anar a la posta. Un vent fret que talla i esborrona blinca'l brançam dels arbres fent remouir les fulles que pausadament van caient essent arrastradas un bon troç per la brísada que se les emporta qui sap ahon. Va enfosquin i una que altra granota comensa'l seu monóton i nocturn cant. La nit va caient ben depressa i la fosca va apoderant-se del paisatge. Tot fá basarda.

Per la vora del riu que silenciós segueix la seva cursa, una ombra que a voltes se confon amb la negror de la nit que ja es plena, va caminant per entre les herbes. De lluny sembla un arbre i d'aprop, amb prous feines se distingeix un home, que si no fos per les ràfegues de lluisor que li animen els esguards, qualsevol diria que'l vent gelat l'ha convertit en gebre.

Amb ràpid pas segueix riu amunt deturant-se a voltes com atormentat per un pensament fixe que ell vol refusar.

Per fi arriba a un montícul del terreny cobert d'altres herbes que'l ven bat amb tota llur força. Un bon troç de temps romaneix inmòbil i per fi alsa'l cap mirant enlaire, els seus llavis pronuncien unes incoerents paraules que'l soroll de la fulleraca apaigaba i rapidament se llença a l'aigua. Un cop sec se deixa sentir, després el soroll de les aigües que despertades sobtament tornen a cloures i tot resta com abans.

En aquell moment i per un clar que deixa la nuvolada treu el seu cap la lluna, amb la seva estúpida riota de sempre i el vent va esdevinguent mes furiós cada volta fent caurer les fulles que l'istiu passat assecá...

STILUS

De casa nostra

— Butlletins rebuts durant el passat mes: Associació Excursionista «Avant», «Centre Excursionista Barcelonés», «Centre Excursionista Montseny», «Ateneu Enciclopèdic Popular», «Fulla-programa del Club Montanyenc de Ciències Naturals de Barcelona», del Centre Excursionista de Terrassa i Centre Excursionista de Vic.

Havem rebut el primer nombre de la Revista «Preatorium» d'Hostalric, que publica'l «Grop Sport» d'aquella vila.

Encoretjem als joves redactors de la mateixa que segueixin la tasca empresa amb tant entusiasmme i desitjem al nou confrare una llarga vida pel bé de la cultura d'aquella històrica vila.

— El nostre estimat sotscriptor En Manel Argemí, ens prega fem públic que sorteja, en combinació amb la Loteria Nacional, un magnífic aparell fotogràfic junt amb 100 plaques dobles.

El preu del bitllet es el de 10 céntims.

— Del «Centre Excursionista de Catalunya» hem rebut un atent comunicat fent-nos saber que està en projecte la cursa Granollers-Argentona i demanant nostre cooperació.

No cal dir que nosaltres hem contestat oferint el nostre decidit apoi per aital acte, que amb el fi de despertar l'amor a la Natura, té projectat la entitat cultural mes important de Catalunya.

— AVIS: A tots els particulars d'aquesta vila que per primera vegada rebim avui el nostre periòdic, els fem present que'ls considerarem sotscriptors si no fan avinent al repartidor la seva disconformitat.

— ALTRE: Per causas completament oposades a nostra voluntat, surt avui el nostre periòdic amb un xic de retrás. Preguem als nostres estimats sotscriptors que'ns perdonin aquesta falta i els prometem procurar que no's repeteixi'l fet.

— Excursions per a aquest mes:

Dia 12. Excursió a Montalegre i Conreria.

Dia 19. Dia de camp a Cardedeu,

Dia 26. Excursió a La Roca, Sant Bartomeu, Sélles, Orrius i Castell de Burriac, per a últim ar els detalls del terreny per a la Cursa Granollers-Argentona, junt amb el «Centre Excursionista de Catalunya».